

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 202 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного/наукового спрямування
Управління діяльністю банків на фінансовому ринку
(назва освітньої програми)

на тему: **«ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ БАНКІВ В УМОВАХ
НЕВИЗНАЧЕНОСТІ»**
(назва теми)

Виконавець:

студент 63 групи ФФБС

Мілендій Владислав Сергійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Коваленко Вікторія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2024

АНОТАЦІЯ

Мілендій Владислав Сергійович

(прізвище та ініціали студента)

Фінансова стабільність банків в умовах невизначеності

(назва кваліфікаційної роботи)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за магістерською програмою професійного спрямування «Управління діяльністю банків на фінансовому ринку»

Одеський національний економічний університет. Одеса, 2024 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси забезпечення фінансової стабільності банків в умовах невизначеності.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти охарактеризувати фінансової стабільності; надано трактування поняття «невизначеність» та охарактеризовано її вплив на показники фінансової стабільності; розроблено теоретико-методичні засади регулювання фінансової стабільності банків в умовах невизначеності.

Проаналізовано методичний інструментарій обґрунтування епізодів невизначеності; проведено часовий аналіз фінансової стабільності банківської системи України; оцінено стабільність банків в умовах сучасної невизначеності;

Запропоновано підходи до аналізу світового досвіду оцінювання фінансової стабільності та економічної невизначеності; проведено моделювання чинників забезпечення фінансової стабільності банків України в умовах невизначеності.

Ключові слова: банк, фінансова стабільність, фінансова система, економічна невизначеність, пандемія COVID-19, геополітичні виклики сучасності..

ANNOTATION

Milentyi Vladyslav

(surname and initials of the student)

Financial stability of banks in conditions of uncertainty

(title of qualification work)

Qualification thesis for obtaining a master's degree in the specialty "072 Finance, banking, insurance and the stock market" under the master's program of the professional direction "Management of banks' activities in the financial market"

Odesa National University of Economics. Odesa, 2024

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the processes of ensuring the financial stability of banks in conditions of uncertainty.

The paper considers the theoretical aspects of characterizing financial stability; interpretation of the concept of "uncertainty" is given and its influence on financial stability indicators is characterized; the theoretical and methodological principles of regulating the financial stability of banks in conditions of uncertainty have been developed.

The methodical tools for justifying episodes of uncertainty are analyzed; a temporal analysis of the financial stability of the banking system of Ukraine was carried out; the stability of banks in conditions of modern uncertainty is assessed;

Approaches to the analysis of the world experience in assessing financial stability and economic uncertainty are proposed; modeling of factors ensuring the financial stability of Ukrainian banks in conditions of uncertainty was carried out.

Key words: bank, financial stability, financial system, economic uncertainty, COVID-19 pandemic, modern geopolitical challenges

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ТА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	8
1.1. Наукові концепції визначення фінансової стабільності.....	8
1.2. Економічне трактування поняття «невизначеність» та її вплив на показники фінансової стабільності	17
1.3. Теоретико-методичні засади регулювання фінансової стабільності банків в умовах невизначеності.....	23
Висновки до першого розділу.....	32
РОЗДІЛ 2 ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	34
2.1. Методичний інструментарій обґрунтування епізодів невизначеності	34
2.2. Часовий аналіз фінансової стабільності банківської системи України ...	43
2.3. Оцінювання стабільності банків в умовах сучасної невизначеності.....	52
Висновки до другого розділу	61
РОЗДІЛ 3 ОБґРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ ПІДТРИМАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	63
3.1. Світовий досвід оцінювання фінансової стабільності та економічної невизначеності.....	63
3.2. Моделювання чинників забезпечення фінансової стабільності банків України в умовах невизначеності	70
Висновки до третього розділу.....	78
ВИСНОВКИ.....	80
Додатки.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87

ВСТУП

Актуальність теми. Ключовою умовою сталого економічного зростання України є забезпечення фінансової стабільності. За високих ризиків кризового та посткризового періоду зусилля уряду та суб'єктів економічної діяльності зосереджуються на вирішенні поточних проблем. Стабільні умови функціонування основних параметрів фінансової системи уможливають перехід до реалізації стратегічних цілей розвитку як окремих суб'єктів економічної діяльності, так і країни в цілому. Забезпечення стабільного соціального та економічного розвитку в умовах невизначеності вимагає реалізації стратегії соціально-економічних реформ, спрямованих на забезпечення базових конкурентних переваг вітчизняної економіки. Вирішити це завдання повною мірою можливо лише в умовах фінансової стабільності. Побудова стійкої фінансової системи дає шанс не лише мінімізувати негативний вплив глобальних та локальних геополітичних викликів, а й забезпечити сприйнятливість вітчизняної економіки до нових можливостей розвитку та відкрити Україні шлях до країн, що динамічно розвиваються.

Фінансова стабільність невіддільна від характеристик банківської системи. Оскільки остання є складним системним утворенням і складається з таких елементів, як фінансові установи та організації, інфраструктурні інститути та зв'язки між ними, охоплені поняттям фінансових ринків (фондова біржа, грошовий ринок і ринок похідних фінансових інструментів), фінансова стабільність передбачає стабільність кожного елементу цієї системи. У ході поточної банківської діяльності виникають кризові моменти, які потребують швидкого вирішення.

Проблемам розробки теоретичних та організаційно-методичних положень фінансової стабільності в умовах невизначеності присвячені наукові праці вітчизняні та зарубіжні вчені, серед яких: Боріо О., Даймонд Д., Дуглас Д., Вовчак О.Д., С. В. Глущенко, Євтух О.Г. , Жердецька Л.В., Кізима Т. О.,

Коваленко В. В., та ін. Незважаючи на значну кількість наукових розробок з досліджуваної проблематики, питання обґрунтування чинників фінансової стабільності банків потребують додаткового опрацювання в сучасних умовах економічної невизначеності.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо чинників забезпечення фінансової стабільності банків в умовах невизначеності.

Досягнення мети дослідження потребує постановки та вирішення завдань:

- охарактеризувати наукові концепції визначення фінансової стабільності;
- визначити поняття «невизначеність» та її вплив на показники фінансової стабільності;
- розробити теоретико-методичні засади регулювання фінансової стабільності банків в умовах невизначеності;
- проаналізувати методичний інструментарій обґрунтування епізодів невизначеності;
- провести часовий аналіз фінансової стабільності банківської системи України;
- оцінити стабільність банків в умовах сучасної невизначеності;
- охарактеризувати світовий досвід оцінювання фінансової стабільності та економічної невизначеності;
- провести моделювання чинників забезпечення фінансової стабільності банків України в умовах невизначеності .

Об'єкт дослідження – процеси забезпечення фінансової стабільності банків в умовах невизначеності.

Предмет дослідження – теоретико-методичні засади оцінювання фінансової стабільності банків в умовах невизначеності.

Методологія дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувались загальнонаукові та специфічні методи наукового пізнання.

Логіко-діалектичний метод – для визначення сутності фінансової стабільності та економічної невизначеності. Методи аналізу, синтезу та порівняльного аналізу – для дослідження тенденцій розвитку та оцінки фінансової стабільності банків в умовах економічної невизначеності. Метод розрахунку економічних коефіцієнтів – для оцінювання рівня фінансової стабільності та економічної невизначеності. Графічний та побудови аналітичних таблиць – для наочного відображення результатів дослідження. Кореляційно-регресивний аналіз - для оцінки впливу та виявлення характеру та тісноти зв'язку між показниками, які характеризують діяльність банків та показниками фінансової стабільності банків в сучасних умовах невизначеності.

Інформаційною базою дослідження є: Конституція України, закони й інші правові акти України, постанови, звітні і статистичні дані Національного банку України, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України; дані Світового банку та Організації економічного співробітництва і розвитку, Європейської Комісії, матеріали наукових конференцій, наглядова статистика Національного банку України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні чинників забезпечення фінансової стабільності банків України в умовах невизначеності на сучасному етапі розвитку.

Практична цінність одержаних результатів – отримані результати щодо оцінювання фінансової стабільності банків та економічної невизначеності можуть бути використані банками при управлінні фінансовою стабільністю.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна магістерська робота є самостійно виконаним дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Мілентій В.С. Система оцінки SREP та її вплив на визначення фінансової стійкості регіональних банківських систем світу.. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених

(Одеса, 13 жовтня 2023 р.) [Електронний ресурс]. – Одеса: ОНЕУ, 2023. – С. 198-201 с.

Обсяг і структура роботи визначені актуальністю даної проблеми, її практичною значущістю, метою і логікою дослідження. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3-х розділів, висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження можна зробити низку висновків та пропозицій.

1. За результатами критичного аналізу наукових концепції фінансової стабільності визначено, що «фінансова стабільність» –це стан системи, за якої вона здатна задовільно виконувати свої три ключові функції одночасно. По-перше, фінансова система ефективно та плавно сприяє міжчасовому розподілу ресурсів від вкладників до інвесторів та розподілу економічних ресурсів загалом. По-друге, передбачувані фінансові ризики оцінюються та оцінюються досить точно, і ними відносно добре керують. По-третє, фінансова система перебуває в такому стані, що може поглинати фінансові та реальні економічні потрясіння та шоки.

2. Зростання ризиків сучасності потребує уточнення поняття «невизначеність» та її впливу на показники фінансової стабільності. Встановлено, що економічна невизначеність створює ситуації, коли заплановані витрати на споживання та інвестиції відкладаються або скасовуються; іншими словами невизначеність – це джерело випадковості, яку неможливо визначити кількісно. Обґрунтовано напрями можливого впливу економічної невизначеності на показники фінансової стабільності: вплив невизначеності на економічну систему в цілому; вплив на показники фінансової звітності позичальників реального сектору економіки; вплив на показники діяльності банків.

3. Необхідність мінімізувати невизначеність потребує розробки теоретико-методичних засади регулювання фінансової стабільності банків. На цій основі охарактеризовані рівні та моделі банківського регулювання та нагляду. Встановлено, що сучасні умови пов'язані зі зростанням ризику, невизначеності та ускладненням регуляторних вимог. З огляду на це, систематизовано заходи щодо підвищення ефективності регулювання фінансової стабільності: зростання пропорційності (більше регуляторної

«уваги» системно значущим інститутам); нормативні акти, що стосуються суб'єктів господарювання та діяльності, слід розглядати як взаємодоповнюючі, особливо в деяких сферах (наприклад, небанківське фінансове посередництво, фінтех); додатково нижчого рівня складності можна досягти шляхом зміни «правил», що регулюють процес створення нормативних положень у банківській (і фінансовій) сфері.

4. У роботі проаналізовано методичний інструментарій обґрунтування епізодів невизначеності. Існуючі індекси невизначеності базуються на таких показниках: волатильність фінансових ринків та кількість статей у пресі, які посиляються на «економічну невизначеність». За результатами аналізу показників виявлено зростання нестабільності на початку 2000-х рр. і з тих пір збільшується з окремими періодами «затухання». Однак досягнення найменшого рівня нестабільності припадає на 2006 рік і після кризи 2007-2008 рр. показник коливається проте не перетинає позначку рівня 2006 р. Найпотужнішим викликом сучасності для світу стала пандемія COVID-19, яка мала вплив на всі країни світу. У сучасних умовах невизначеність зумовлена наслідками пандемії; геополітичною напругою; борговим навантаженням; інфляцією та зростанням процентних ставок; нестабільністю на товарних і фінансових ринках.

5. За результатами часового аналізу фінансової стабільності банківської системи України зроблено низку висновків. Динаміка показників свідчить про фінансової стабільності від економічної невизначеності. Перше суттєве коливання показників протягом досліджуваного періоду припадає на 2009 рік; в 2014-2016 рр. показники також погіршуються, проте вже не так суттєво; наступні суттєві коливання показників припадають на 2020-2021 рр. внаслідок негативного впливу коронакризи. Повномасштабне вторгнення росії у 2022 році спричинило стрімке погіршення показників фінансової стабільності. Водночас за результатами аналізу індикаторів фінансової стійкості встановлено спроможність українського банківського сектору проводити стабільну роботу

навіть в умовах невизначеності. Проте варто зауважити, що нині якість активів є основною загрозою фінансової стабільності банківської системи України.

6. Проведено оцінювання стабільності окремих банків в умовах сучасної невизначеності. Вагомим чинником фінансової стабільності сектора є стабільність окремих банків. Оцінювання стабільності банків в умовах сучасної невизначеності проведено за показниками достатності капіталу, ризикованості активів, ліквідності та рентабельності, а також Z-scores. До вибірки ввійшли банки, що мають різні джерела капіталу, різні за розмірами та бізнес-моделями. Встановлено, що серед досліджуваних банків більшість демонструють достатній рівень фінансової стабільності навіть в умовах економічної невизначеності. Нестабільні показники характеризують діяльність АТ «Укресімбанк» та АТ «Сенс Банк», що дозволяє визначити їх стан як фінансову вразливість.

7. За результатами ретельного аналізу світового досвіду оцінювання фінансової стабільності та економічної невизначеності встановлено вищий рівень рентабельності банківських систем країн Центральної та Східної Європи. Водночас банківські системи розвинених країн мають вищий рівень достатності капіталу, менші коливання рентабельності, що зумовлює вищий рівень їх фінансової стабільності.

8. За результатами моделювання чинників забезпечення фінансової стабільності банків України в умовах невизначеності встановлено, що залучення ресурсів на внутрішньому ринку дозволяє підтримувати їхню стабільність та вартість на необхідному рівні, що матиме позитивний вплив на рівень чистої процентної маржі, рентабельності, а відтак і фінансової стабільності в умовах економічної невизначеності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

-
- 1 Financial stability. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/financial-stability/html/index.en.html>
 - 2 Financial stability. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/gfdr/gfdr-2016/background/financial-stability>
 - 3 Schinasi, Garry. (2004). Defining Financial Stability. International Monetary Fund, IMF Working Papers. 04. 10.5089/9781451859546.001.
 - 4 Crockett, Andrew D., (1997), Why is financial stability a goal of public policy?, *Economic Review*, 82, issue Q IV, p. 5-22, <https://EconPapers.repec.org/RePEc:fip:fedker:y:1997:i:qiv:p:5-22:n:v.82no.4>.
 - 5 Davis, E. P. (2002). Ageing and financial stability. *Ageing, financial markets and monetary policy*, 191-227.
 - 6 Summer (2003), "Banking Regulation and Systemic Risk", *Open Economies Review*, 14, pp. 43-70. Page 7. 123. cECB
 - 7 Haldane, Andrew and Hall, Simon and Pezzini, Silvia, A New Approach to Assessing Risks to Financial Stability (April 11, 2007). Bank of England Financial Stability Paper No. 2, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1447879> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1447879>
 - 8 Claudio E. V. Borio, 2003."Towards a macroprudential framework for financial supervision and regulation?," BIS Working Papers 128, Bank for International Settlements. <<https://ideas.repec.org/p/bis/biswps/128.html>>
 - 9 Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підруч. для студ. вищ. навч. закл. С. В. Глущенко. - К. : НаУКМА, 2017. 64 с.
 - 10 Євтух О.Г. Система законів грошей і принципи їх використання. Фінанси України. 2004. № 3. С. 32.

11 Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник / [Кізима Т. О., Кравчук Н. Я., Горин В. П. та ін.]; за ред. О. П. Кириленко. – Тернопіль: Економічна думка, 2013. – 287 с

12 Diamond, Douglas W & Dybvig, Philip H, 1983. "Bank Runs, Deposit Insurance, and Liquidity," Journal of Political Economy, University of Chicago Press, vol. 91(3), pages 401-419, June.

13 Diamond, Douglas and Rajan, Raghuram, (2001), Liquidity Risk, Liquidity Creation, and Financial Fragility: A Theory of Banking, *Journal of Political Economy*, 109, issue 2, p. 287-327, <https://EconPapers.repec.org/RePEc:ucp:jpolec:v:109:y:2001:i:2:p:287-327>.

14 J. Frait, Z. Komárková. Financial stability, systemic risk and macroprudential policy (2010). [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.cnb.cz/en/financial_stability/fs_reports/fsr_2010-2011/fsr_2010-2011_article_1.pdf

15 https://www.federalreserve.gov/aboutthefed/files/pf_4.pdf

16 Звіт про фінансову стабільність. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=32278664&cat_id=32278660

17 Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. – Харків: Промарт, 2015. – 300 с.

18 Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. — К.: КНЕУ, 2004. — 480 с.

19 SADORSKY. P Encyclopedia of Energy 2004 Stock Markets and Energy Prices. <https://www.sciencedirect.com/sdfe/pdf/download/eid/3-s2.0-B012176480X001509/first-page-pdf>

20 Skinner J. Risky income, life cycle consumption, and precautionary savings. *Journal of Monetary Economics*. 1988;22(2):237-255

21 Carroll C. Buffer-stock saving and the life cycle/permanent income hypothesis. *The Quarterly Journal of Economics*. 1997;112(1):1-55

-
- 22 Guiso L, Jappelli T, Terlizzese D. Earnings uncertainty and precautionary saving. *Journal of Monetary Economics*. 1992;30(2):307-337
 - 23 Auerbach A, Hassett K. Fiscal policy and uncertainty. *International Finance*. 2002;5(2):229-249
 - 24 Sahinoz S, Cosar EE. Quantifying uncertainty and identifying its impacts on the Turkish economy. *Empirica*. 2018. DOI: 10.1007/s10663-018-9424-8
 - 25 Ferderer J. The Impact of Uncertainty on Aggregate Investment Spending: An Empirical Analysis. *Journal of Money, Credit and Banking*. 1993;25(1):30
 - 26 Schwartz E, Dixit A, Pindyck R. Investment under uncertainty. *The Journal of Finance*. 1994;49(5):1924
 - 27 Bachmann R, Elstner S, Sims E. Uncertainty and economic activity: Evidence from business survey data. *American Economic Journal: Macroeconomics*. 2013;5(2):217-249
 - 28 Bloom N. The impact of uncertainty shocks. *Econometrica*. 2009;77(3):623-685
 - 29 Carriero A, Clark T, Marcellino M. Measuring uncertainty and its impact on the economy. *The Review of Economics and Statistics*. 2018;100(5):799-815
 - 30 Gieseck A, Largent Y. The Impact of Macroeconomic Uncertainty on Activity in the Euro Area. *Review of Economics*. 2016;67(1):25-52
 - 31 Choi S. Variability in the effects of uncertainty shocks: New stylized facts from OECD countries. *Journal of Macroeconomics*. 2017;53:127-144
 - 32 Knotek II, Edward S, Khan S. How do households respond to uncertainty shocks? Federal Reserve Bank of Kansas City - Economic Review. 2011;96(2):05-34
 - 33 Gudmundsson J, Natvik GJ. That uncertain feeling—How consumption responds to economic uncertainty in Norway. *Staff Memo-Norges Bank*. 2012;23:1-26
 - 34 Zhang Y, Hua Wan G. Liquidity constraint, uncertainty and household consumption in China. *Applied Economics* 2004;36(19):2221-2229

-
- 35 Jens C. Political uncertainty and investment: Causal evidence from U.S. gubernatorial elections. *Journal of Financial Economics*. 2017;124(3):563-579
 - 36 Gulen H, Ion M. Policy uncertainty and corporate investment. *Review of Financial Studies*. 2016;29(3):523-564
 - 37 An H, Chen Y, Luo D, Zhang T. Political uncertainty and corporate investment: Evidence from China. *Journal of Corporate Finance*. 2016;36:174-189
 - 38 Wang Y, Chen C, Huang Y. Economic policy uncertainty and corporate investment: Evidence from China. *Pacific-Basin Finance Journal*. 2014;26:227-243
 - 39 Kang W, Lee K, Ratti R. Economic policy uncertainty and firm-level investment. *Journal of Macroeconomics*. 2014;39:42-53
 - 40 Nguyen Q, Kim T, Papanastassiou M. (2017) Correction to: Policy uncertainty, derivatives use, and firm-level FDI. *Journal of International Business Studies*.49(2):248-248
 - 41 Hankins W, Stone A, Cheng C, Chiu C. Corporate decision making in the presence of political uncertainty: The case of corporate cash holdings. *Financial Review*. 2019 (Published online)
 - 42 Feng X, Lo Y, Chan K. Impact of economic policy uncertainty on cash holdings: Firm-level evidence from an emerging market. *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*. 2019 (Published online)
 - 43 Gungoraydinoglu A, Çolak G, Öztekin Ö. Political environment, financial intermediation costs, and financing patterns. *Journal of Corporate Finance*. 2017;44:167-192
 - 44 Tran DT, Phan HV. Policy uncertainty and corporate debt maturity. 2017. Available at: http://www.fmaconferences.org/Boston/Policy_Uncertainty_and_Corporate_Debt_Mat
 - 45 Francis B, Hasan I, Zhu Y. Political uncertainty and bank loan contracting. *Journal of Empirical Finance*. 2014;29:281-286
 - 46 Iqbal U, Gan C, Nadeem M. Economic policy uncertainty and firm performance. *Applied Economics Letters*. 2019 (Published online)

47 Bhattacharjee A, Han J. Financial distress of Chinese firms: Microeconomic, macroeconomic and institutional influences. *China Economic Review*. 2014;30:244-262. DOI: 10.1016/j.chieco.2014.07.007. ISSN 1043-951X

48 Bonomo M, Martins B, Pinto R. Debt composition and exchange rate balance sheet effect in Brazil: A firm level analysis. *Emerging Markets Review*. 2003;4(4):368-396. DOI: 10.1016/S1566-0141(03)00061-X. ISSN 1566-0141

49 Khoja L, Chipulu M, Jayasekera R. Analysis of financial distress cross countries: Using macroeconomic, industrial indicators and accounting data. *International Review of Financial Analysis*. 2019;66:101379. DOI: 10.1016/j.irfa.2019.101379. ISSN 1057-5219

50 Kim YJ. Foreign currency exposure and balance sheet effects: A firm-level analysis for Korea. *Emerging Markets Review*. 2016;26:64-79. DOI: 10.1016/j.ememar.2016.02.001. ISSN 1566-0141

51 Villacorta, A.(2018) Business cycles and the balance sheets of the financial and non-financial sectors. No 68 / February 2018. URL: <https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/wp/esrb.wp68.en.pdf>

52 Adrian, Tobias; Moench, Emanuel; Shin, Hyun Song (2010) : Financial intermediation, asset prices, and macroeconomic dynamics, Staff Report, No. 422, Federal

Reserve Bank of New York, New York, NY <http://hdl.handle.net/10419/60791>

53 financial stability. Bank of Thailand URL: <https://www.bot.or.th/en/our-roles/financial-stability/financial-stability.html>

54 Веретельніков І. О. Світові моделі державного регулювання банківського

сектора. *Державне будівництво*. 2023. № 1 (33). С. 148–162. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2023-1-13>

55 Коваленко В. (2012) Стратегічні напрями реалізації макропруденційного банківського нагляду та регулювання. Стратегічні пріоритети. № 4(25). С. 89-97.

56 Коваленко В. (2012) Нова парадигма розвитку вітчизняної банківської системи. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси» : збір. наук. праць. – Луцький національний політехнічний університет. Випуск 9(44). Ч. 4. С. 166-178.

57 Коваленко В. (2014) Макропруденційна політика в контексті формування нової парадигми банківського регулювання та нагляду. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2014. -Т. 19, Вип. 1(2). С. 109-113. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_1\(2\)__31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_1(2)__31).

58 Фінансова стабільність. <https://bank.gov.ua/ua/stability>

59 Maurizio Trapanese. Regulatory complexity, uncertainty, and systemic risk. SUERF Policy Brief No 400, August 2022. www.suerf.org/policynotes

60 Sahinoz S, Cosar EE. Quantifying uncertainty and identifying its impacts on the Turkish economy. *Empirica*. 2018. DOI: 10.1007/s10663-018-9424-8

61 Haddow A, Hare C, Hooley J, Tamarah S. Macroeconomic uncertainty: What is it, how can we measure it and why does it matter? *Bank of England Quarterly Bulletin*. 2013;53(2):100-109

62 Scotti C. Surprise and uncertainty indexes: Real-time aggregation of real-activity macro-surprises. *Journal of Monetary Economics*. 2016;82:1-19

63 Jurado K, Ludvigson S, Ng S. Measuring uncertainty. *American Economic Review*. 2015;105(3):1177-1216

64 Rossi B, Sekhposyan T. Macroeconomic uncertainty indices based on nowcast and forecast error distributions. *American Economic Review*. 2015;105(5):650-655

65 Ahir H, Bloom N, Furceri D. The World Uncertainty Index. 2018. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3275033>

66 World Uncertainty Index. URL: <https://worlduncertaintyindex.com/data/>

67 Carolyn Rogers: Financial stability in times of uncertainty. URL: <https://www.bis.org/review/r221123a.htm>

68 Global Systemic Risk by Country (US\$ billion). URL: <https://vlab.stern.nyu.edu/srisk>

69 Ukraine: Core FSIs. URL: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=63174545>

70 Financial Stability. <https://www.worldbank.org/en/publication/gfdr/gfdr-2016/background/financial-stability>

71 Metadata Glossary. Bank Z-score. URL: <https://databank.worldbank.org/metadataglossary/global-financial-development/series/GFDD.SI.01>

72 Про Індекс фінансового стресу. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability/fsi>

73 Дані наглядової статистики НБУ.
<https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>